

ФАКУЛТЕТУ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У НИШУ
НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Извештај Комисије за оцену и одбрану урађене докторске дисертације кандидата Ненада Стојиљковића

Наставно научно веће Факултета спорта и физичког васпитања у Нишу, на седници одржаној 15.12.2014. године, након разматрања предлога Катедре за теоријско-методолошке предмете, донело је одлуку број 04-2608/3-1 о образовању Комисије за оцену и одбрану урађене докторске дисертације кандидата Ненада Стојиљковића под називом **„ИСТОРИЈСКИ АСПЕКТИ МЕТОДОЛОГИЈЕ НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА У СПОРТУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ“**, у саставу:

др Звездан Савић, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, **ментор**,

др Милован Братић, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, **председник**,

др Верољуб Станковић, редовни професор Факултета за спорт и физичко васпитање у Лепосавићу, Универзитет у Приштини, **члан**,

др Драгана Берић, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања, Универзитет у Нишу, **члан**,

др Радмила Костић, редовни професор Факултета спорта и физичког васпитања Универзитет у Нишу, **члан**.

ОПШТИ ПОДАЦИ

Кандидат Ненад Стојиљковић је за потребе израде докторске дисертације спровео истраживање складу са претходно одобреним пројектом, у циљу утврђивања историјског развоја методологије научног истраживања у спорту и физичком васпитању.

ОДНОС УРАЂЕНЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ ПРЕМА НАУЧНОЈ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

Наставно научно веће Факултета спорта и физичког васпитања, одлуком број 04-1870/3 од 16.10.2013. године, одобрило је тему докторске дисертације, а Научно-стручно веће за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, дало је сагласност на тему докторске дисертације, одлуком број 8/18-01-011/13-015 од 19.11.2013. године. Одобрена тема је у складу са садржајем докторске дисертације. Постављени циљеви у пројекту докторске дисертације су остварени током рада. Предвиђене методе истраживања, које су одобрене у пројекту, у завршној верзији нису мењане.

ТЕХНИЧКИ ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација под називом: **„ИСТОРИЈСКИ АСПЕКТИ МЕТОДОЛОГИЈЕ НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА У СПОРТУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ“** кандидата Ненада Стојиљковића је оригинално, самостално научно истраживање, написано на 226 страница компјутерски обрађеног текста са 129 табела, 12 слика, 28 дијаграма и 216 референци у попису литературе. Комплетни садржај докторске тезе је, у складу са Упутством за писање магистарских теза и докторских дисертација Факултета спорта и физичког васпитања у Нишу, распоређен је у 14 поглавља: увод, преглед истраживања, предмет и проблем, циљ и задаци, хипотезе, метод истраживања, резултати, дискусија, закључак, значај истраживања, цитирана литература, сажетак, summary и биографија.

КАРАКТЕРИСТИКЕ УРАЂЕНЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

У **уводу** кандидат износи податке о почецима научног истраживања човековог кретања и коренима науке о спорту и физичком васпитању. Кандидат истиче да интересовање за изучавање човековог кретања сеже у далеку прошлост, у време развоја великих античких цивилизација. Та прва истраживања била су инспирисана радозналешћу истакнутих научника тога доба (Платон, Аристотел, Гален), али и потребама произашлим из човекове свакодневне активности. Ова истраживања у великој мери су била ограничена методама доступним античком човеку и ниским техничко-технолошким развојем. У склопу Увода у потпоглављу **дефиниције појмова**

кандидат објашњава основне и мање познате појмове који су саставни део овог истраживања, а који су релевантни за наведену тему.

У другом поглављу насловљеном **преглед истраживања** дат је исцрпан и репрезентативан преглед истраживања која се базирају на истраживању истог или сличног проблема. Прегледом досадашњих истраживања кандидат представља бројне покушаје да се истражи развој методологије научно-истраживачке праксе у спорту и физичком васпитању, како на нашим просторима тако и у иностранству. Надовезивањем на досадашњи истраживачки корпус кандидат ствара основе за адекватан избор метода истраживања у својој дисертацији, као и за коначно доношење исправних закључака који морају бити повезани са закључцима аутора који су се у претходном периоду бавили истим или сличним проблемом.

У трећем поглављу представљени су **предмет и проблем истраживања**. Предмет овог истраживања јесте методологија научног истраживања у публикованим научним и стручним радовима у области спорта и физичког васпитања на подручју Србије. Кандидат истиче да су крајем 19. и почетком 20. века постављене основе науке о спорту и физичком васпитању у већини земаља Европе и у Америци. Формирање нове научне дисциплине надовезало се на све чешће истраживање човековог кретања и утицаја физичке вежбе у другим, већ етаблираним научним дисциплинама, као што су физиологија, психологија, спортска медицина. Ове научне дисциплине касније су се инкорпорирале у новоформирану област науке о спорту и физичком васпитању и добиле епитет спортска (спортска физиологија, спортска медицина, спортска психологија, спортска педагогија итд). Убрзо затим, већ после Другог светског рата, спортска наука почела је да се развија у већини европских земаља, формирају се струковне и академске организације, покрећу научне публикације које ће бити носиоци научно-истраживачке мисли у спорту и физичком васпитању.

Након што је представљен предмет истраживања дефинисан је **проблем** овог истраживања. Проблем истраживања представљају историјски аспекти методологије научног истраживања у спорту и физичком васпитању примењиване у научним и стручним радовима из области спорта и физичког васпитања у Србији, односно научни приступ у изучавању човекове моторике у Србији. Проблем истраживања човековог кретања и његових моторичких способности у средишту је науке о спорту и физичком васпитању.

У четвртном поглављу представљени су **циљ и задаци истраживања**. Циљ истраживања је квантитативно и квалитативно представљање историјских аспеката

методологије научног истраживања у спорту и физичком васпитању кроз анализу обимног корпуса научних радова публикованих у четири најбоље категорисана часописа из области науке о спорту и физичком васпитању на простору Србије. На овај начин је на репрезентативном узорку у потпуности сагледана методологија научног истраживања у спорту и физичком васпитању и утврђена динамика њеног развоја, као и правци њеног развоја.

Ово је било могуће постићи сагледавањем историјских аспеката научно-истраживачког рада и не само квантитавном већ и квалитативном анализом објављених радова у домаћим научним часописима, (Фискултура, Физичка Култура - Београд, *Facta Universitatis – Series Physical Education, Serbian Journal of Sport Sciences, Exercise and Quality of Life*).

На основу овако дефинисаног циља истраживања кандидат је утврдио следеће задатке истраживања:

1. Одредити адекватну научну и стручну грађу која ће представљати репрезентативни узорак (инклузиони и ексклузиони критеријуми);
2. Извршити класификацију прикупљених радова и табеларно представити радове према утврђеним категоријама;
3. Извршити квантитативну и квалитативну анализу прикупљене грађе која подразумева следеће кораке или фазе:
 - 3.1 Прикупљене публикације класификовати према одговарајућим периодима публикавања како би се лакше пратила хронологија научног истраживања
 - 3.2 Утврдити поље истраживања
 - 3.3 Утврдити врсту научно-истраживачког рада
 - 3.4 Утврдити карактеристике узорка испитаника
 - 3.5 Издвојити мерне инструменте, односно методе прикупљања података коришћене за сагледавање квантитативних и квалитативних показатеља моторичких способности;
 - 3.6 Систематизовати коришћене методе обраде података (статистичке процедуре) који се односе на истраживање у области спорта и физичког васпитања;

3.7 Утврдити дизајн научног истраживања (лонгитудинално истраживање, трансверзално истраживање)

3.8 Утврдити структуру и број квалитативних и квантитативних истраживања.

4. Спровести анализу и интерпретацију резултата истраживања;

У петом поглављу насловљеном **хипотезе истраживања** дефинисана је једна главна и седам помоћних хипотеза:

X₁ – Хронолошким сагледавањем научних истраживања у области спорта и физичког васпитања у Србији могу се уочити промене у методолошком приступу истраживања.

X_{1.1} – Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у карактеристикама поља истраживања.

X_{1.2} – Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у карактеристикама врсте научног рада (оригинални научни рад, прегледни рад, мета анализа, студија случаја).

X_{1.3} – Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у карактеристикама узорка испитаника.

X_{1.4} – Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у узорку мерних инструмената, односно методама прикупљања података.

X_{1.5} – Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у методама обраде података (статистичка анализа података)

X_{1.6} – Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у дизајну научног истраживања (лонгитудинално истраживање, трансверзално истраживање)

X_{1.7} – Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у броју квалитативних и квантитативних истраживања.

У поглављу **метод истраживања** дати су подаци о методама које су примењене у изради докторске дисертације. Кандидат се определио да главни метод истраживања

буде историјски метод. Већ је уобичајено да се у изучавању историјских аспеката научног истраживања у спорту и физичком васпитању примењује историјски метод. Ово је основни метод истраживања у историјској методологији који првенствено употребљавају историјске науке. Међутим, данас ова метода налази примену и у другим друштвеним и природним наукама, па се тако може применити као једна од основних метода у историји физичке културе.

У овом поглављу детаљно су описане све фазе историјске методе кроз које је кандидат водио своје истраживање. На самом почетку истраживања он је прикупио изворе и литературу у вези са предметом истраживања. Ово је представљало прву фазу историјског метода. У овој фази истраживања кандидат је успео да прикупи све бројеве часописа Физичка култура Београд који излази од 1947. године, часописа *Facta Universitatis Series Physical Education and Sport* који излази од 1994. године, часописа *Serbian Journal of Sports Sciences* који излази од 2007. године и часописа *Exercise and Quality of Life* који излази од 2009. године. Како је реч о оригиналним научним делима и публикацијама објављеним након евалуације реномираних рецензата на основу ове грађе кандидат реализује постављене задатке истраживања и на крају извлачи закључке о различитим приступима методологији научног-истраживања у спорту и физичком васпитању.

У другој фази истраживања кандидат је извршио класификацију прикупљених текстова, њихову критику и проверу њихове аутентичности, као и услова у којима су настали. Критика прикупљених извора је веома значајна, јер друштвено-економске прилике у одређеној мери могу утицати на научну мисао, научну продукцију и коначно, на квалитет научно-истраживачког рада, па смо стога упућени на изучавање историјског развоја научног истраживања у спорту и физичком васпитању у склопу ширег друштвеног контекста.

Након анализе и критике прикупљених историјских извора кандидат је приступити њиховој синтези. У овој фази он анализира односе и везе између прикупљених истраживања и утврђује постојање одређене тенденције развоја научног истраживања у области спорта и физичког васпитања. Он истиче да резултати потврђују постојање оваквих тенденција, и да је, ако се оне добро разумеју, могуће предвидети даљи развој наше науке, али и дати смернице за њен даљи развој. Кандидат истиче да је ово остварено у последњој фази примењене историјске методе, тј. у фази експозиције. Сва истраживања настала историјском методом добијају прави смисао у завршној форми експозиције што је случај и са овом докторском дисертацијом.

Осим историјске методе приликом израде овог доктората употребљена је и дескриптивна метода. Сам назив ове методе упућује на то да је реч о описивању (дескрипцији) појава.

За потребе спровођења овог истраживања кандидат је креирао инструмент којим је извршена класификација и профилисање научних истраживања публикованих у научним часописима из области спорта и физичког васпитања у Србији. На бази овог инструмента сви публиковани радови су били сврстани у одређене категорије, а при чему су праћени следећи параметри: врста научно-истраживачког рада, тип студије, дизајн научног истраживања (лонгитудинално или трансверзално истраживање), област истраживања, карактеристике узорка испитаника, узорак мерних инструмената (методе прикупљања података), методе обраде података (статистичка анализа).

У последњој фази истраживања кандидат примењује Хи квадрат тест којим испитује разлике у методологији научног истраживања између наведених периода. С обзиром да су сви радови према претходно наведеном критеријуму били класификовани и табеларно представљени, утврђена је учесталост праћених карактеристика методологије научног истраживања (врста научно-истраживачког рада, тип студије, дизајн научног истраживања, област истраживања, карактеристике узорка испитаника, узорак мерних инструмената, методе обраде података), а затим овом непараметријском статистичком методом утврђене разлике. Статистичка обрада података извршена је у статистичком пакету IBM SPSS 21.

У поглављу **резултати** текстуално и табеларно су приказани дескриптивни статистички показатељи методологије научног истраживања у часописима Фискултура, Физичка Култура - Београд, *Facta Universitatis – Series Physical Education*, *Serbian Journal of Sport Sciences* и *Exercise and Quality of Life*.

У поглављу **дискусија** резултати су на одговарајући начин објашњени уз упоређивање са резултатима претходно спроведених истраживања.

У деветом поглављу су на основу добијених података, урађене статистичке обраде, анализе добијених резултата и одговарајуће дискусије изведени следећи **закључци**:

- На основу резултата примењеног Хи квадрат теста којим су испитане разлике у карактеристикама поља истраживања у радовима публикованим у часописима *Facta Universitatis PE and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и Физичка култура утврђено је да постоје статистички значајне

разлике у заступљености поља истраживања између наведених часописа. Овим се постављена хипотеза $X_{1.1}$ која гласи „Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у карактеристикама поља истраживања“ у потпуности потврђује.

- На основу резултата примењеног Хи квадрат теста којим су испитане разлике у карактеристикама врсте истраживања у радовима публикованим у часописима *Facta Universitatis PE and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и *Физичка култура* утврђено је да постоје статистички значајне разлике у заступљености поља истраживања између наведених часописа. Овим се постављена хипотеза $X_{1.2}$ која гласи „Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у карактеристикама врсте научног рада“ у потпуности потврђује.
- На основу резултата примењеног Хи квадрат теста којим су испитане разлике у карактеристикама узорка испитаника у радовима публикованим у часописима *Facta Universitatis PE and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и *Физичка култура* утврђено је да не постоје статистички значајне разлике у погледу пола испитаника између наведених часописа. Међутим резултати Хи квадрат теста упућују на статистички значајне разлике у погледу статуса, узраста и броја испитаника између различитих часописа чме се постављена хипотеза $X_{1.3}$ – која гласи „Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у карактеристикама узорка испитаника“ у потпуности потврђује.
- На основу резултата квалитативног истраживања и примењене методе теоријске анализе којима су испитане разлике у карактеристикама примењених мерних инструмената у радовима публикованим у часописима *Facta Universitatis PE and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и *Физичка култура* утврђено је да постоје значајне разлике у примењеним методама мерења и прикупљања података између наведених часописа. Овим се постављена хипотеза $X_{1.4}$ – која гласи „Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у узорку мерних инструмената, односно методама прикупљања података“ у потпуности потврђује.
- На основу резултата примењеног Хи квадрат теста којим су испитане разлике у

карактеристикама методе обраде података, односно примењене статистичке методе, у радовима публикованим у часописима *Facta Universitatis PE and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и *Физичка култура* утврђено је да постоје статистички значајне разлике у примењеним методама обраде података на основу којих су извлачени закључци и генерализовани добијени подаци. Овим се постављена хипотеза $H_{1.5}$ која гласи „Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у методама обраде података (статистичка анализа података)“ у потпуности потврђује.

- На основу резултата примењеног Хи квадрат теста којим су испитане разлике у дизајну научног истраживања у радовима публикованим у часописима *Facta Universitatis PE and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и *Физичка култура* утврђено је да постоје статистички значајне разлике у броју заступљених лонгитудиналних и трансверзалних истраживања. Овим се постављена хипотеза $H_{1.6}$ која гласи „Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у дизајну научног истраживања (лонгитудинално истраживање, трансверзално истраживање)“ у потпуности потврђује.
- На основу резултата примењеног Хи квадрат теста којим су испитане разлике у заступљености квалитативних и квантитативних истраживања у часописима *Facta Universitatis PE and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и *Физичка култура* утврђено је да постоје статистички значајне разлике у броју заступљених квалитативних и квантитативних истраживања. Овим се постављена хипотеза $H_{1.7}$ која гласи „Хронолошким сагледавањем научних истраживања у спорту и физичком васпитању могу се уочити промене у броју квалитативних и квантитативних истраживања“ у потпуности потврђује.

На основу свега наведеног кандидат извучи закључак да постоје значајне разлике у примењиваној методологији научног истраживања у публикованим радовима у часописима *Facta Universitatis PE and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и *Физичка култура*. Овим се постављена генерална хипотеза H_1 која гласи „Хронолошким сагледавањем научних истраживања у области спорта и физичког васпитања у Србији могу се уочити промене у методолошком приступу истраживања“

у потпуности потврђује.

У поглављу **значај истраживања** кандидат истиче да највећи допринос и значај овог истраживања представља хронолошка реконструкција настанка и развоја науке у спорту и физичком васпитању у Србији. Овај развој је праћен сагледавањем методолошких аспеката антрополошких истраживања у спорту и физичком васпитању. Оваквих истраживања до сада није било на нашим просторима и то даје посебан допринос напретку ове релативно нове научне дисциплине чија историја није дужа од једног века. До сада су се историчари физичког васпитања углавном бавили истраживањем прошлости великих и организованих система физичког вежбања као што су историја наставе физичког васпитања, историја соколског покрета и његов утицај на развој школског физичког васпитања, утицај и допринос соколског покрета на развој спорта на нашим просторима, развој олимпијског покрета у Србији и сл. Наведени радови имају изузетно велики допринос не само за историју физичке културе као ужу научну област већ и за науку о спорту и физичком васпитању уопште. Данас, када је историја физичког васпитања и спорта, у великој мери, објаснила развој различитих система организованог физичког вежбања (физичког васпитања, спорта и рекреације) на нашим просторима јавила се потреба за детаљнијим истраживањем научног приступа у наведеној области. Истраживање развоја науке о спорту и физичком васпитању и њене методологије указало је на промене у избору врсте истраживања, области истраживања, типа студије, дизајна научног истраживања, развоју метода истраживања, разлике у карактеристикама узорка испитаника, узорка мерних инструмената, статистичке обраде података, као и других аспеката научно-истраживачког рада. Праћењем појединачних методолошких карактеристика научно-истраживачког рада у спорту и физичком васпитању кандидат је објаснио какав је био развојни пут методологије научног истраживања у овој области, као и то какви су били трендови у истраживачкој теорији и пракси, какав је био однос у броју публикованих радова из различитих области истраживања, какав је био однос броја квалитативних и квантитативних истраживања, лонгитудиналних и трансверзалних истраживања и сл. С обзиром на то да су историјски аспекти методологије научног истраживања у спорту и физичком васпитању били праћени кроз детаљну анализу радова публикованих у научним часописима из области спорта и физичког васпитања, односно физичке културе, како је некада законом био дефинисан назив овог подручја у држави Србији, кандидат је утврдио који је часопис дао највећи допринос развоју научне мисли на нашим просторима. Такође је утврђено у којој су се мери разликовале методологије

научног истраживања између научних часописа који су егзистирали у Србији, као и то како се методологија временом мењала. Извесни методолошки поступци данас представљају стандард који је неизоставан приликом писања научног рада, али није одувек било тако. Методологија научног истраживања у спорту и физичком васпитању временом се усавршавала прихватајући добру методолошку праксу из других, више или мање сродних, научних дисциплина (медицина, психологија, педагогија, социологија итд.) не би ли достигла завидан ниво са изузетно квалитетним приступом у изучавању комплексних антрополошких димензија. Ова докторска дисертација свој највећи научни допринос остварује реконструисањем развоја методологије научног истраживања у спорту и физичком васпитању.

У поглављу **цитирана литература** кандидат је навео 216 референци које се директно тичу предмета и проблема истраживања и које су наведене према АПА систему навођења.

ОЦЕНА НАУЧНОГ ДОПРИНОСА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација под називом **„ИСТОРИЈСКИ АСПЕКТИ МЕТОДОЛОГИЈЕ НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА У СПОРТУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ“** кандидата Ненада Стојиљковића је оригинални научно-истраживачки рад са научним доприносом у области спорта. Резултати су изнети прецизно и прегледно, уз претходну примену адекватних метода истраживања. Значај истраживања је објективно одређен и сагледан са теоријског и практичног аспекта. Оваквих истраживања до сада није било на нашим просторима. Увидом у структуру научних радова публикованих у домаћим научним часописима из области спорта и физичког васпитања и у карактеристике примењиване методологије у овим радовима сагледан је историјски развој науке о спорту и физичком васпитању на простору Србије.

Широј научној заједници резултати и садржај урађене докторске дисертације је презентован научним радом који је објављен у часопису категорије М24 са листе Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

На основу приложене документације и целокупног увида у истраживачки опус, Комисија истиче оригиналност приступа у конципирању предложене теме докторске дисертације кандидата Ненада Стојиљковића. Докторска дисертација написана је у складу са принципима израде научних истраживања на Факултету спорта и физичког васпитања. Спроведено истраживање пружа оригинални допринос у развоју науке о спорту и физичком васпитању.

Чланови комисије са задовољством предлажу Наставно-научном већу Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу да прихвати Извештај и омогући Ненаду Стојиљковићу одбрану докторске дисертације под називом „**Историјски аспекти методологије научног истраживања у спорту и физичком васпитању**“.

У Нишу, 18. 12. 2014. год.

Комисија:

1. _____
др Звездан Савић, редовни професор
Факултета спорта и физичког васпитања,
Универзитет у Нишу, **ментор**

2. _____
др Милован Братић, редовни професор
Факултета спорта и физичког васпитања,
Универзитет у Нишу, **председник**

3. _____
др Верољуб Станковић, редовни професор
Факултета за спорт и физичко васпитање у Лепосавићу,
Универзитет у Приштини, **члан**

4. _____
др Драгана Берић, редовни професор
Факултета спорта и физичког васпитања,
Универзитет у Нишу, **члан**

5. _____
др Радмила Костић, редовни професор
Факултета спорта и физичког васпитања,
Универзитет у Нишу, **члан**

1. **Stojiljković, N.**, Savić, Z., Bratić, M., Berić, D. & Milanović, Z. (2014). Twenty years of the Facta Universitatis, Series physical education and sport: The historical aspects of research methodology in sport and physical education. *Facta universitatis - series: Physical Education and Sport*, 12(3), 1-12.
2. Savić, Z., & **Stojiljković, N.** (2013). Sport, politics and business: A struggle for status. *Teme*, 37(2), 829-842.
3. **Stojiljković, N.**, Bratić, M., & Savić, Z. (2014). An excerpt from the history of the science of sport and physical education. *XVI Scientific Conference „FIS COMMUNICATIONS 2014" in physical education, sport and recreation and I International Scientific Conference, Niš, Serbia, October 18-19th, 2013*. 467-478.
4. Bratić, M., Radovanović, D., Ignjatović, A., Bojić, I., **Stojiljković, N.** (2012). Changes in the muscular outputs of young judoist during resistance exercise performed on unstable equipment: A case study. *Archives of Budo*. 8(1), 7-12
5. Radovanovic, D., Ponorac, N., Ignjatovic, A., **Stojiljkovic, N.**, Popovic, T., Rakovic, A. (2011). Specific alterations of physiological parameters in competitive race walkers. *Acta Physiologica Hungarica*. 98 (4). 449-455.
6. Milenković, D., Veselinović, N., & **Stojiljković, N.** (2009). Comparative analysis of Serbian and foreign research articles in the field of physical education. *Nastava i vaspitanje*, 58(1), 130-144.

HISTORICAL ASPECTS OF THE METHODOLOGY OF SCIENTIFIC RESEARCH IN SPORT AND PHYSICAL EDUCATION

This doctoral dissertation effectuates its scientific contribution via a chronological reconstruction of the beginning and development of science in sport and physical education in Serbia. The development was reviewed by way of close observation of the methodological aspects of anthropological research in sport and physical education published in the journals *Facta Universitatis Physical Education and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life and Physical Culture*. Studies such as this have not been reported in our region, giving a special contribution to the advancement of this relatively new scientific discipline, the history of which does not exceed the duration of a century. By way of observation of individual methodological characteristics of scientific research work in sport and physical education, the trends of development of research theory and practice were presented.

ИСТОРИЈСКИ АСПЕКТИ МЕТОДОЛОГИЈЕ НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА У СПОРТУ И ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ

Ова докторска дисертација свој научни допринос остварује хронолошком реконструкцијом настанка и развоја науке у спорту и физичком васпитању у Србији. Овај развој праћен је сагледавањем методолошких аспеката антрополошких истраживања у спорту и физичком васпитању публикованих у часописима *Facta Universitatis Physical Education and Sport*, *Serbian Journal of Sports Sciences*, *Exercise and Quality of Life* и *Физичка култура*. Оваквих истраживања до сада није било на нашим просторима и то даје посебан допринос напретку ове релативно нове научне дисциплине чија историја није дужа од једног века. Праћењем појединачних методолошких карактеристика научно-истраживачког рада у спорту и физичком васпитању представљени су трендови развоја истраживачке теорије и праксе.